

2020Z08000

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *coronabesmettingen bij medewerkers van slachterijen en vleesverwerkingsbedrijven* (ingezonden 6 mei 2020).

Vraag 1

Heeft u gezien dat Vion een slachterij in Duitsland heeft gesloten nadat meer dan 50 medewerkers, ongeveer een vijfde van alle medewerkers, besmet bleken te zijn met het coronavirus?¹

Vraag 2

Heeft u gezien dat ook bij een locatie van Vion in Scherpenzeel een groep medewerkers besmet blijkt te zijn?²

Vraag 3

Heeft u gezien dat één van de mensen uit deze totale groep van 28 besmette Oost-Europese arbeidsmigranten die met nog 21 anderen in één wooncomplex wonen, afgelopen donderdag al klachten kreeg en vervolgens in het ziekenhuis werd opgenomen, waarna de GGD alle bewoners van de woonunit heeft getest en het grootste deel van hen besmet bleek te zijn?

Vraag 4

Heeft u gelezen dat Vion desondanks pas maandag de overige medewerkers in Scherpenzeel heeft geïnformeerd?³

Vraag 5

Bent u nog steeds van mening dat ook slachthuismedewerkers en de toezichthouders van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) beschermd moeten worden tegen het coronavirus en dat zij dus ook volgens

¹ Boerderij, 4 mei 2020, Vion sluit Noord-Duitse slachterij vanwege corona: <https://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2020/5/Vion-sluit-Noord-Duitse-slachterij-vanwege-corona-578731E/>

² Pigbusiness, 4 mei 2020, 28 arbeidsmigranten die besmet zijn met corona, werken bij slachterij Vion in Scherpenzeel: <https://www.pigbusiness.nl/artikel/247263-28-arbeidsmigranten-die-besmet-zijn-met-corona-werken-bij-slachterij-vion-in-scherpenzeel/>

³ Nieuwe Oogst, 4 mei 2020, Coronabesmetting treft medewerkers Vion: <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2020/05/04/coronabesmetting-treft-medewerkers-vion>

de richtlijnen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) moeten kunnen werken?⁴

Vraag 6

Is het naar uw mening gelukt om slachthuismedewerkers en toezichthouders van BV Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) en de NVWA daadwerkelijk te beschermen en te laten werken volgens de richtlijnen van het RIVM? Waar zou dat uit blijken?

Vraag 7

Kunt u uiteenzetten in hoeverre de slachthuizen maatregelen hebben genomen naar aanleiding van de oproep van de NVWA om de voorschriften op te volgen en de werkzaamheden hier op in te richten en in hoeverre die maatregelen adequaat waren? Hoeveel slachthuizen hebben hier geen of voldoende actie op ondernomen?

Vraag 8

Heeft u gehoord dat de voorzitter van Nepluvi in het radioprogramma Spraakmakers vertelde dat het in slachthuizen niet eenvoudig is om 1,5 meter afstand te houden of plexiglas tussen de medewerkers te plaatsen, onder andere vanwege de Arboretgeving, en dat er altijd plekken zullen zijn waar medewerkers wel dicht bij elkaar staan? Klopt deze uitspraak? Zo nee, in hoeveel procent van de slachthuizen wordt deze afstand wel gerespecteerd en in hoeveel niet? Op basis van welke stukken kunnen we dit nagaan?⁵

Vraag 9

Gaat u het tempo van het slachtproces alsnog halveren, zodat de RIVM-richtlijnen door de medewerkers van slachthuizen kunnen worden opgevolgd en de medewerkers van KDS en de NVWA hun toezichthoudende taken naar behoren kunnen uitvoeren? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Erkent u dat Oost-Europese medewerkers van slachthuizen en vleesverwerkingsbedrijven door huisvesting in vakantiehuisjes en grootschalige wooncomplexen zoals in Velp, een groter risico lopen op besmetting door en van medebewoners?

Vraag 11

Herinnert u zich dat u in antwoord op vragen van de Partij voor de Dieren schreef dat de NVWA de mogelijkheid heeft om het slachtproces per direct te stoppen als op de slachthuizen medewerkers aanwezig zijn die symptomen van (milde) verkoudheid vertonen?⁶

Vraag 12

Hoe vaak waren er medewerkers aanwezig met symptomen van (milde) verkoudheid?

Vraag 13

Hoe vaak is het slachtproces daadwerkelijk stopgezet in de afgelopen twee maanden?

Vraag 14

Herinnert u zich dat u in antwoord op vragen van de Partij voor de Dieren schreef dat de NVWA het toezicht zal staken wanneer een medewerker constateert dat de richtlijnen van het RIVM niet adequaat worden opgevolgd?

Vraag 15

Hoe vaak heeft de NVWA geconstateerd dat de richtlijnen niet werden opgevolgd?

⁴ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2239

⁵ NPO Radio 1, 30 maart 2020, Spraakmakers: <https://www.nporadio1.nl/spraakmakers/onderwerpen/533241-gert-jan-oplaat-over-corona-bij-de-boeren>

⁶ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2239

Vraag 16
Hoe vaak heeft de NVWA het toezicht daadwerkelijk gestaakt?

Vraag 17
Hebben medewerkers van KDS of van de slachthuizen zelf kenbaar gemaakt dat de richtlijnen niet (konden worden) opgevolgd? Zo ja, hoe vaak? Zo nee, waar blijkt volgens u uit dat er geen interne klachten, meldingen of zorgen zijn geuit?

Vraag 18
Wat is er gebeurd met de interne signalen?

Vraag 19
Hoeveel klachten zijn er bij de vakbond binnengekomen over het onvoldoende aanbieden van beschermende middelen of werkomstandigheden die teveel risico geven op besmetting met het coronavirus? Wat is de aard van deze klachten en welke maatregelen zijn hierop ondernomen?

Vraag 20
Hoeveel coronabesmettingen zijn er op dit moment bekend bij medewerkers van slachterijen en vleesverwerkende bedrijven in Nederland?

Vraag 21
Hoeveel toezichthouders en keuringsmedewerkers zijn er dit jaar tot nu toe al uitgevallen bij KDS en de NVWA?

Vraag 22
Hoeveel procent van de normale toezichtscapaciteit is er dan nu nog beschikbaar?

Vraag 23
Hoeveel inspecties vinden er op dit moment nog plaats bij kleine en middelgrote slachterijen?

Vraag 24
Welk deel van de tijd dat er wordt geslacht is er een NVWA inspecteur aanwezig in kleine en middelgrote slachterijen?

Vraag 25
Bij hoeveel slachterijen vinden er op dit moment nog controles plaats door twee inspecteurs, volgens de maatregel die door u werd opgelegd naar aanleiding van de aan het licht gekomen misstanden in slachthuizen vorig jaar, waarbij bleek dat toezichthouders stelselmatig weigerden in te grijpen bij overtredingen?

Vraag 26
Herinnert u zich dat u nog geen drie maanden geleden, dus voor de uitbraak van het coronavirus in Nederland, tot de conclusie kwam dat de druk op het slachtproces te hoog is geworden om belangen van dierenwelzijn en voedselveiligheid, maar ook van toereikend toezicht, op een adequate manier te borgen?⁷

Vraag 27
Erkent u dat het coronavirus, met als gevolg daarvan de uitval van slachthuispersoneel, keuringsmedewerkers en NVWA-toezichthouders, deze druk (aanzienlijk) verder verhoogt?

Vraag 28
Hoe kunt u dan stellen dat de risico's voor de voedselveiligheid als gevolg van besmet of vervuild vlees, zoals met de listeriabacterie, salmonellabacterie, het hepatitis E-virus of MRSA- en ESBL-bacteriën niet worden vergroot op dit moment?^{8 9}

⁷ Kamerstuk 33 835, nr. 138

⁸ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2239

Vraag 29

Klopt het dat er nu versneld NVWA-keuringsartsen zijn opgeleid om toezicht te houden bij slachterijen? Zo ja, wanneer is dit versnelde opleidingstraject ingezet en op welke manier is de opleiding versneld: wat hoeven deze toezichthouders niet te leren of te kunnen wat onder andere omstandigheden wel nodig is?¹⁰

Vraag 30

Heeft u gezien dat in de Verenigde Staten (VS) op dit moment miljoenen dieren worden vernietigd omdat zo'n twintig slachthuizen zijn gesloten nadat medewerkers besmet raakten met het coronavirus?¹¹

Vraag 31

Hoeveel vlees ligt er nu al opgeslagen in vriezers vanwege de weggevallen vraag?

Vraag 32

Hoeveel kan daar nog bij en hoe snel is de maximale capaciteit bereikt?

Vraag 33

Voelt u dat de noodzaak nu steeds groter wordt om maatregelen te treffen om te voorkomen dat we in Nederland met doemscenario's zoals in de VS te maken krijgen, of met het vernietigen van vlees, zuivel en eieren of destructie van dieren wegens overproductie en volle vriezers? Zo nee, bent u bereid te beloven dat dit in Nederland ook niet gaat gebeuren?

Vraag 34

Waarom heeft u geen spoedwetgeving in gang gezet om de juridische grondslag te creëren die het opleggen van fokbeperkingen ofwel productiebeperkende maatregelen mogelijk maakt, niet alleen bij besmettelijke dierziektes maar ook bij situaties die kunnen leiden tot ernstig dierenleed?

Vraag 35

Bent u daar alsnog toe bereid? Zo nee, waarom vindt u, vanuit uw rol als eindverantwoordelijke voor het welzijn van dieren in de veehouderij, de dreiging van ernstig dierenleed geen rechtvaardiging om te mogen ingrijpen?

Vraag 36

Kunt u deze vragen één voor één en binnen een week beantwoorden?

⁹ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2598

¹⁰ Boerderij, 17 april 2020, Op korte termijn geen probleem met varkensafzet: <https://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Achtergrond/2020/4/Op-korte-termijn-geen-probleem-met-varkensafzet-571431E/>

¹¹ Pigbusiness, 29 april 2020, Slachthuizen in VS dicht: miljoenen varkens, kippen en vee geruimd: <https://www.pigbusiness.nl/artikel/246813-slachthuizen-in-vs-dicht-miljoenen-varkens-kippen-en-vee-geruimd/>